

Rezonanțe ale crizei sanitare globale asupra dezvoltării contabilității în cloud. Impactul asupra domeniilor contabil și fiscal - Partea a II-a -

Drd. Claudia-Florina BOTAR

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Abstract

The effects on the economy generated by the global sanitation crisis that the whole humanity recently went through prove to be unprecedented. By means of the work hereby, we aim to outline the conceptual and pragmatic universe with regard to the impact created by the speed-up of accounting digitalization under the effect of technological changes occurred following the sanitation crisis. Thus, the research implies three stages: the description of the business digitalisation framework in terms of the implementation of modern technologies in its processes, succeeded by the adoption of cloud technology at the level of the financial-accounting department and completed with the impact of cloud phenomenon regarding the digitalization of several issues related to the taxation of processes within the companies. After following these steps, the results of the research are logically correlated with the unquestionable speed-up of business processes digitalization as a result of the crisis generated by COVID-19, an issue which determines a shift in the interest of the accounting area towards cloud accounting, facilitating the transition of phenomena corresponding to fiscality in cloud mode in view of simplifying the collaboration between entities and state institutions. The research methods used for the purpose of fulfilling the work's objective are the review of specialty literature, the analysis, synthesis and comparison, techniques assigned to bibliometrics.

Keywords: accounting, technology, development, impact, COVID-19, digitalization, cloud

Termeni-cheie: contabilitate, tehnologie, dezvoltare, impact, COVID-19, digitalizare, cloud

Clasificare JEL: M41, M49, O23, O33, H12

To cite this article: Claudia-Florina Botar, *Rezonanțe ale crizei sanitare globale asupra dezvoltării contabilității în cloud. Impactul asupra domeniilor contabil și fiscal (II)*, CECCAR Business Review, N° 11/2023, pp. 1-7, <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2023.11.01>

Continuăm articolul din numărul anterior al revistei cu aspecte privind efectele dezvoltării fenomenului cloud asupra proceselor legate de fiscalizarea afacerilor.

➤ Implicații ale dezvoltării exponențiale a fenomenului cloud asupra proceselor aferente fiscalizării afacerilor

Creșterea exponențială a economiei digitale impune reconsiderarea regulilor fiscalității prin procesul de adaptare a politicilor fiscale la modernizarea masivă prin digitalizare a mediului de afaceri. Uniformizarea

sistemelor de impozitare în direcția optimizării acestora la nivelul tuturor statelor membre ale Uniunii Europene reprezintă un aspect fundamental în adaptarea fiscalității la cerințele epocii digitalizării. (CECCAR, 2019)

Ultimii ani au fost marcați de o serie de discuții mai mult sau mai puțin controversate cu privire la stabilirea modalității de creare a unor sisteme echitabile de taxare a economiei digitale (Mitriță *et al.*, 2021).

Trecerea la sisteme inovative în materie de digitalizare impusă de circumstanțele create de pandemia de coronavirus implică investiții considerabile. Prin urmare, „impozitarea entităților care utilizează tehnologia digitală este una dintre prioritățile forurilor internaționale unde se discută probleme de erodare a bazei de impozitare și a transferului profiturilor, existența discrepanței între nivelul de impozitare și valoarea creată, generată de activitățile digitale”. (Graur & Harea, 2022, p. 44)

Modalitatea de colectare a impozitelor în manieră digitală, alături de oportunitatea de emiteră a facturilor în format electronic contribuie la maximizarea eficienței sistemelor de impozitare, încorporarea impozitelor în cadrul aplicațiilor de contabilitate utilizate de companii fiind baza reformării fiscale digitale. „Aceste programe de reformă, adesea ambițioase, pot avea ca scop accelerarea ciclului fiscal, reducerea decalajelor fiscale prin reducerea erorilor, identificarea mai bună a evaziunii fiscale, sprijinirea digitalizării economiei, colectarea de date în timp real etc.”. (Graur & Harea, 2022, p. 46)

Aplicabilitatea cloud computing la nivelul departamentului financiar-contabil pe baza specificităților definitorii fenomenului contribuie la optimizarea sistemelor fiscale prin precompletarea rapoartelor și prelucrarea informațiilor necesare politicilor și deciziilor de ordin fiscal (Graur & Harea, 2022). De asemenea, impunerea emiterii facturii electronice (e-factura) de către companii reprezintă un pilastru esențial în scopul vizibilității activității acestora și al conturării cadrului operațiunilor taxabile în timp real.

Premisa adecvației întregii structuri constă în crearea unei ecosistem digital global care să permită vizualizarea datelor companiilor de către autoritățile fiscale în timp util și în manieră fiabilă. Raportarea în timp real, posibilă prin implementarea tehnologiei cloud la nivelul proceselor financiar-contabile, oferă posibilitatea obținerii de date utile de către organele competente în procesul de stabilire a impozitelor și taxelor datorate de entități, aspect care contribuie la minimizarea riscului de fraudă și la maximizarea conformității. (Graur & Harea, 2022)

Tabelul de mai jos surprinde o serie de aspecte legate de digitalizarea fiscalizării persoanelor juridice și fizice, unele de dată relativ recentă, altele funcționale de un timp mai îndelungat, unele performante, altele necesitând un proces de optimizare.

Lista serviciilor fiscale electronice oferite contribuabililor din România

PERSOANE JURIDICE			
Servicii de raportare fiscală electronică		Servicii de acces online la informații	
Posibilitatea depunerii declarațiilor fiscale în format electronic prin intermediul site-ului e-guvernare, pe baza certificatului digital	https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/programeutile/DF/df.html	Posibilitatea verificării apartenenței în cadrul listei contribuabililor cu obligații fiscale restante	https://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/servicii_online/lista_alba
Posibilitatea înrolării în Spațiul Privat Virtual (SPV) pe baza certificatului digital calificat	Depunerea diverselor cereri de eliberare a documentelor de natură fiscală, realizarea online a plăților obligațiilor fiscale, posibilitatea accesării modulului e-factura (înrolarea în sistem, transmiterea facturilor electronice)	Posibilitatea eliberării diverselor documente de natură fiscală prin intermediul SPV	Certificat de atestare fiscală Certificat de rezidență fiscală Decizie privind modificarea bazei de impozitare ca urmare a inspecției fiscale Decizie privind nemodificarea bazei de impozitare ca urmare a inspecției fiscale

Servicii de raportare fiscală electronică		Servicii de acces la informații	
	<p>Transmiterea electronică a documentației specifice acordului de evitare a dublei impuneri și acordurilor fiscale internaționale</p> <p>Transmiterea diverselor cereri de natură fiscală sau financiar-contabilă, de exemplu, cerere de compensare a obligațiilor de plată cu creanțe de natură fiscală</p>		<p>Decizie de impunere privind obligațiile fiscale principale aferente diferențelor bazelor de impozitare stabilite în cadrul inspecției fiscale la persoane juridice</p> <p>Decizii privind obligațiile de plată</p> <p>Cerere de solicitare a unei opinii privind aplicarea legislației fiscale</p> <p>https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/termene_conditii_sp_virtual.pdf</p>
<p>Punerea la dispoziția entităților a formularelor fiscale în varianta pdf inteligent sau kit de instalare software</p>	<p>https://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/asistenta_contribuabili/declararea_obligatiilor_fiscale/toate_formularele</p>	<p>Acces la serviciul Buletinul informativ</p>	<p>Calendarul obligațiilor fiscale</p> <p>Noutăți în materie de legislație fiscală</p> <p>Ghiduri fiscale</p> <p>Anunțuri cu referire la actele administrativ-fiscale</p>

PERSOANE FIZICE				
Servicii de raportare fiscală electronică		Servicii de acces online la informații		Impozite și taxe
<p>Posibilitatea înrolării în Spațiul Privat Virtual prin intermediul credențialelor de conectare (username și parolă) primite pe baza cererii de înscriere în sistem</p>	<p>https://www.anaf.ro/InregPersFizicePublic/#tabs-1</p>	<p>Servicii oferite prin intermediul SPV</p>	<p>Decizii de impunere Somații</p> <p>Decizii privind obligațiile de plată</p> <p>Acte administrativ-fiscale, precum notificări și înștiințări, emise de organele fiscale competente</p> <p>Declarații fiscale</p> <p>Cerere referitoare la situația fiscală la o anumită dată</p> <p>Cerere de eliberare a situației contribuțiilor de asigurări sociale declarate de angajatori</p> <p>Certificat de atestare fiscală</p> <p>Adeverință de venit</p> <p>Opinie privind aplicarea legislației fiscale</p> <p>Certificat de cazier fiscal</p>	<p>Posibilitatea achitării impozitelor și taxelor atribuite persoanelor fizice de către instituții publice înrolate în cadrul sistemului online de plată a obligațiilor fiscale, precum și posibilitatea achitării amenzilor contravenționale prin intermediul site-ului https://www.ghiseul.ro/ghiseul/public/, cu ajutorul datelor de acces primite ca urmare a solicitării efectuate în acest sens pe baza metodelor specifice de obținere propuse</p>

Servicii de raportare fiscală electronică		Servicii de acces online la informații		Impozite și taxe
Depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice (D212) prin intermediul SPV, accesat pe baza credențialelor de conectare (username și parolă)	https://pfinternet.anaf.ro/anaf/myinternet/SPV	Formularea de cereri comunicate Agenției Naționale de Administrare Fiscală	Răspuns la sesizări, petiții, reclamații, cereri de audiență Fișă de evidență fiscală Venituri – formular bancă Nota obligațiilor de plată Obligații de plată Adeverință prin care se atestă restituirea/nerestituirea taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule/taxei pe poluare pentru autovehicule/taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule sau a valorii reziduale a timbrului Cerere privind destinația sumei reprezentând până la 3,5% din impozitul anual datorat pentru veniturile din salarii și din pensii pentru susținerea entităților nonprofit/unităților de cult (formularul 230) Declarații de înregistrare fiscală Cereri de restituire	

Sursa: https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/termene_conditii_sp_virtual.pdf, accesat în martie 2023.

În tabelul de mai sus regăsim sintetizate principalele servicii electronice oferite contribuabililor persoane fizice și juridice, facilități optimizate pe durata pandemiei de coronavirus pe fondul accelerării digitalizării instituțiilor publice, criza sanitară fiind un catalizator al schimbării în acest sens.

Maratonul digitalizării fiscale, concretizat în pași prestabiliți ca urmare a apariției tehnologiilor inovative, precum e-factura, sistemul RO e-transport pentru bunurile cu risc fiscal ridicat, sistemul SAF-T (fișierul standard de control fiscal) și canalul B2G, reprezintă piatra de temelie în lupta modernizării proceselor fiscalității pentru multe entități care activează în cadrul lumii economice contemporane (EY România, 2023). „Companiile trebuie să țină pasul cu proiectele de modernizare din strategia ANAF, care vor transforma inspecțiile fiscale și vor duce cât mai mult în direcția unor controale fiscale digitale.” (EY România, 2023).

Pe fondul presiunii impuse de răspândirea infecției cu noul coronavirus, activitatea entităților s-a derulat preponderent în mediul online, aspect care a determinat implementarea sistemelor fiscale adecvate în vederea impozitării activității derulate prin intermediul platformelor digitale, în scopul eliminării avantajelor neloiale în

materie de sustragere de la plata impozitelor și taxelor aferente activității desfășurate (Consiliul Uniunii Europene, 2021).

Avansul înregistrat ca urmare a digitalizării masive a economiei atrage după sine sincope legate de apariția riscului de fraudă fiscală, maximizarea evaziunii fiscale și evitarea anumitor obligații fiscale, soluționarea problemelor generate de circumstanțele create fiind reprezentată de obligativitatea raportării standardizate, conform Directivei (UE) 2021/514 a Consiliului din 22 martie 2021 de modificare a Directivei 2011/16/UE privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal.

Pe tărâmul pragmatic al mediului de afaceri, situația pandemică se dovedește astfel o problemă semnificativă cu implicații considerabile, fapt care produce responsabilizare în rândul întemeietorilor de afaceri și al celor care gestionează procesele de la nivelul departamentelor lor. Redresarea completă după domolirea furtunii pandemice rămâne un deziderat al relansării prosperității și bunăstării mediului de business.

➔ Rezultate și concluzii

Pandemia de coronavirus traversată recent de întreaga umanitate a generat producerea undelor de șoc resimțite la nivelul tuturor domeniilor de activitate, afectând modalitatea de raportare la numeroase aspecte legate de viața tehnologică, socială, economică și sanitară. Relansarea vieții economice după tsunamiul crizei și renașterea din cenușă constituie un proces de durată, fenomen din care mediul de afaceri va ieși mai consolidat, racordat puternic la lumea actuală și pregătit de viitoarele dezechilibre din ce în ce mai amenințătoare pentru stabilitatea, durabilitatea și continuitatea lumii economice și nu numai.

Referitor la digitalizarea departamentelor financiar-contabile prin implementarea tehnologiilor emergente, perioada pandemică rămâne un catalizator important al schimbării, determinând companiile să realizeze tranziția de la sistemele tradiționale la cele bazate pe cloud prin prisma avantajelor generate și a specificităților remarcate în vederea asigurării continuității proceselor de afaceri și a muncii salariaților în regim remote.

Paradigma cloud accounting a cunoscut o perioadă de dezvoltare intensă pe fondul accelerării digitalizării proceselor de business în perioada pandemiei, aspect care a produs schimbări majore la nivelul serviciilor de contabilitate, audit și fiscalitate.

Mediul academic rămâne în alertă chiar și după diminuarea manifestării efectelor devastatoare ale crizei sanitare, prin demararea de studii, cercetări și analize care să evidențieze urmările pandemiei, metodele de contracarare a acestora și soluțiile de reabilitare facilă a domeniilor afectate. Printre aceste soluții salvatoare, așa cum a fost menționat pe parcursul lucrării, se numără prioritizarea planului de redresare a mediului de afaceri prin accelerarea digitalizării și automatizării proceselor sale.

Demersul de cercetare a urmărit linia conceptuală și pragmatică subscrisă celor trei ipoteze de cercetare formulate la începutul articolului. Acestea au fost enunțate astfel: **I1: Criza generată de COVID-19 a determinat accelerarea procesului digitalizării în cadrul companiilor; I2: Accelerarea procesului digitalizării a generat modernizarea contabilității prin adoptarea tehnologiei cloud computing la nivelul funcțiilor și sarcinilor sale; I3: Adoptarea tehnologiei cloud accounting determină modificări de paradigmă prin tranziția proceselor aferente fiscalizării afacerii spre modul cloud, aspect care facilitează relația mediu de afaceri-instituții de stat.** Astfel, s-au parcurs trei etape care au oferit răspunsuri la ipotezele de cercetare, și anume: descrierea cadrului digitalizării afacerii sub aspectul implementării tehnologiilor moderne în procesele sale, succedată de adoptarea tehnologiei cloud la nivelul departamentelor financiar-contabile și finalizată cu impactul fenomenului cloud privind digitalizarea proceselor legate de fiscalizarea activității companiilor.

În urma efectuării studiului, poate fi reliefat aspectul corelativ aferent celor trei problematici-cheie, sintetizat astfel: digitalizarea afacerii este un lucru cert, netăgăduit și existent în cadrul fiecărui proces organizațional

de importanță vitală. Accelerarea digitalizării pe fond pandemic a determinat adoptarea tehnologiilor emergente la nivelul proceselor contabilității, cum este fenomenul cloud cu aplicabilitate în contabilitate. Tranziția spre fenomenele modernității precum cloud accounting atrage modernizarea proceselor legate de fiscalizarea afacerii, fapt evidențiat în cadrul articolului. Astfel, se confirmă toate cele trei ipoteze de lucru stabilite la momentul demarării procesului de cercetare.

Contribuția personală a autorului este reprezentată de identificarea relației tripartite dintre accelerarea digitalizării, adoptarea cloud accounting și optimizarea proceselor aferente fiscalizării afacerilor și nu numai.

Linia de cercetare viitoare este trasată la nivelul identificării celor mai elocvente, specifice și eficiente programe de perfecționare profesională continuă adaptată cerințelor modernității lumii economice, aflată în permanentă schimbare.

Bibliografie

1. Al-Okaily, M., Alkhwaldi, A.F., Abdulmuhsin, A.A., Alqudah, H., Al-Okaily, A. (2022), *Cloud-Based Accounting Information Systems Usage and Its Impact on Jordanian SMEs' Performance: The Post-COVID-19 Perspective*, Journal of Financial Reporting and Accounting, vol. 21, nr. 1, pp. 126-155, <https://doi.org/10.1108/JFRA-12-2021-0476>.
2. Almaiah, M.A., Hajje, F., Lutfi, A., Al-Khasawneh, A., Shehab, R., Al-Otaibi, S., Alrawad, M. (2022), *Explaining the Factors Affecting Students' Attitudes to Using Online Learning (Madrasati Platform) During COVID-19*, Electronics, vol. 11, nr. 7, <https://doi.org/10.3390/electronics11070973>.
3. Asatiani, A., Penttinen, E., Ruissalo, J., Salovaara, A. (2020), *Knowledge Workers' Reactions to a Planned Introduction of Robotic Process Automation – Empirical Evidence from an Accounting Firm*, în R. Hirschheim, A. Heinzl, J. Dibbern (editori), *Information Systems Outsourcing: The Era of Digital Transformation*, Fifth Edition, Springer, pp. 413-452, https://doi.org/10.1007/978-3-030-45819-5_17.
4. Broadus, R.N. (1987), *Toward a Definition of "Bibliometrics"*, Scientometrics, vol. 12, nr. 5, pp. 373-379, <https://doi.org/10.1007/BF02016680>.
5. Corkern, S.M., Kimmel, S.B., Morehead, B. (2015), *Accountants Need to Be Prepared for the Big Question: Should I Move to the Cloud?*, International Journal of Management & Information Systems, vol. 19, nr. 1, pp. 13-19, https://www.researchgate.net/publication/298331218_Accountants_Need_To_Be_Prepared_For_The_Big_Question_Should_I_Move_To_The_Cloud.
6. Dimitriu, O., Matei, M. (2014), *A New Paradigm for Accounting Through Cloud Computing*, Procedia Economics and Finance, vol. 15, pp. 840-846, [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(14\)00541-3](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(14)00541-3).
7. Frey, C.B., Osborne, M.A. (2017), *The Future of Employment: How Susceptible Are Jobs to Computerisation?*, Technological Forecasting and Social Change, vol. 114, pp. 254-280, <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2016.08.019>.
8. Gonçalves, M.J.A., da Silva, A.C.F., Ferreira, C.G. (2022), *The Future of Accounting: How Will Digital Transformation Impact the Sector?*, Informatics, vol. 9, nr. 1, <https://doi.org/10.3390/informatics9010019>.
9. Graur, A., Harea, R. (2022), *Modernizarea sistemelor de impozitare în condițiile actuale: factori și tendințe*, în *International Scientific Conference on Accounting (ISCA) 2022. Culegere de articole științifice, Ediția a 11-a, 1-2 aprilie 2022, ASEM, Chișinău*, pp. 44-53, <https://irek.ase.md:443/xmlui/handle/123456789/2277>.
10. Jędrzejka, D. (2019), *Robotic Process Automation and Its Impact on Accounting*, The Theoretical Journal of Accounting, vol. 105, nr. 161, pp. 137-166, <https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.6061>.
11. Li, X. (2021), *Research on the Application of Financial Robot Under the Background of Next Generation Information Technology – Taking Sinochem International as an Example*, Journal of Physics: Conference Series, vol. 1827, <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1827/1/012068>.

12. Lutfi, A., Alkelani, S.N., Al-Khasawneh, M.A., Alshira'h, A.F., Alshirah, M.H., Almaiah, M.A., Alrawad, M., Alsyouf, A., Saad, M., Ibrahim, N. (2022), *Influence of Digital Accounting System Usage on SMEs Performance: The Moderating Effect of COVID-19, Sustainability*, vol. 14, nr. 22, <https://doi.org/10.3390/su142215048>.
13. Mangiuc, D. (2017), *Accountants and the Cloud – Involving the Professionals*, *Journal of Accounting and Management Information Systems*, vol. 16, nr. 1, pp. 179-198.
14. Marsintauli, F., Novianti, E., Situmorang, R.P., Djoniputri, F.D.F. (2021), *An Analysis on the Implementation of Cloud Accounting to the Accounting Process*, *Accounting*, pp. 747-754, <https://doi.org/10.5267/j.ac.2021.2.010>.
15. Mitiriță, A., Teodoru, L., Popa, A. (2021), *Inițiativa taxării economiei digitale avansează. Care este stadiul negocierilor?*, PwC, <https://blog.pwc.ro/2021/10/12/initiativa-taxarii-economiei-digitale-avanseaza-care-este-stadiul-negocierilor/>.
16. Peters, G.T., Agwor, T.C. (2022), *Cloud Accounting Technology in Pandemic Era: Lessons for Nigeria*, *Journal of Accounting Information and Innovation*, vol. 8, nr. 3, pp. 1-10, <https://www.cirdjournal.com/index.php/jaii/article/view/652>.
17. Răboacă, G., Ciucur, D. (2004), *Metodologia cercetării științifice economice*, Editura Fundației „România de Mâine”, https://www.academia.edu/11798473/METODOLOGIA_CERCET%C4%82RII_%C5%9EIIIN%C5%A2IFICE_ECONOMICE.
18. Saad, M., Lutfi, A., Almaiah, M.A., Alshira'h, A.F., Alshirah, M.H., Alqudah, H., Alkhasawneh, A.L., Alsyouf, A., Alrawad, M., Abdelmaksoud, O. (2022), *Assessing the Intention to Adopt Cloud Accounting During COVID-19*, *Electronics*, vol. 11, nr. 24, <https://doi.org/10.3390/electronics11244092>.
19. Sastararuji, D., Hoonsopon, D., Pitchayadol, P., Chiwamit, P. (2022), *Cloud Accounting Adoption in Thai SMEs Amid the COVID-19 Pandemic: An Explanatory Case Study*, *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, vol. 11, nr. 1, <https://doi.org/10.1186/s13731-022-00234-3>.
20. Shkurti (Perri), R., Muça, E. (2014), *An Analysis of Cloud Computing and Its Role in Accounting Industry in Albania*, *Journal of Information Systems & Operations Management*, vol. 8, nr. 2, pp. 219-229.
21. Taylor, N., Kelly, L. (2021), *Has the Pandemic Paved the Way for Cloud-Based Accounting?*, Grant Thornton, <https://www.grantthorntoni.com/insights/articles/has-the-pandemic-paved-the-way-for-cloud-based-accounting/>.
22. Winarsih, Indriastuti, M., Fuad, K. (2020), *Impact of COVID-19 on Digital Transformation and Sustainability in Small and Medium Enterprises (SMEs): A Conceptual Framework*, în L. Barolli, A. Poniszewska-Maranda, T. Enokido, (editori), *Complex, Intelligent and Software Intensive Systems*, vol. 1194, Springer, https://doi.org/10.1007/978-3-030-50454-0_48.
23. Wright, B. (n.d.), *COVID-19 Exposes the Benefits of Cloud Accounting Software*, Oldfield, <https://www.oldfieldadvisory.com/articles/2020/07/279-benefits-of-cloud-accounting-software>.
24. CECCAR (2019), *Provocări ale dezvoltării erei digitale privind sistemele fiscale. Taxarea economiei digitale*, CECCAR Business Magazine, nr. 47, <https://www.ceccarbusinessmagazine.ro/provocari-ale-dezvoltarii-erei-digitale-privind-sistemele-fiscale-taxarea-economiei-digitale-a5684/>.
25. Consiliul Uniunii Europene (2021), *Fiscalitate: Consiliul adoptă noi norme vizând consolidarea cooperării administrative, care să se aplice și vânzărilor prin intermediul platformelor digitale*, comunicat de presă, <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2021/03/22/taxation-council-adopts-new-rules-to-strengthen-administrative-cooperation-and-include-sales-through-digital-platforms/>.
26. EY România (2023), *Concluziile Conferinței Anuale de Fiscalitate EY România*, https://www.ey.com/ro_ro/tax/concluziile-conferintei-anuale-de-fiscalitate-ey-romania.
27. Harvard Business Review (2021), *Accelerating Transformation for a Post-COVID-19 World*, <https://hbr.org/resources/pdfs/comm/red%20hat/AcceleratingTransformation.pdf>.
28. Directiva (UE) 2021/514 a Consiliului din 22 martie 2021 de modificare a Directivei 2011/16/UE privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 104/25.03.2021.
29. www.anaf.ro